

Inventering av ävjepilört (*Persicaria foliosa*) i Ångermanland 2008

Inventering av ävjepilört (*Persicaria foliosa*) i Ångermanland 2008

Helena Paulsson

Länsstyrelsen i Västernorrland
Kultur-/naturavdelningen
871 86 Härnösand
Telefon: 0611-34 90 00
www.y.lst.se

Omslag:
Utnäsgrundet och ävjepilört på Utnäsgrundet och vid Björkå
Samtliga foton: Helena Paulsson

Kartor: Lantmäteriet, 2008. Terrängkartan

Förord

Under augusti och september 2008 har jag av Länsstyrelsen fått i uppdrag att inventera ävjepilört i Ångermanland. Inventeringen är utförd enligt Åtgärdsprogrammet för ävjepilört. Jag vill tacka Länsstyrelsen och Helené Öhrling för förtroendet.

Helena Paulsson, Sundsvall september 2008

Innehåll

Förord	3
Bakgrund och syfte	5
Material och metod	5
Resultat	5
Kartor	6
Tabeller	10
Faxälven	12
1. Prästbäckens utlopp på norra sidan av Faxälven	12
2. Vik 500m väster om Hägnäsudden	13
3. Vik 900m väster om Hägnäsudden	15
4. Vik 500 m söder om Nordsjönore	16
5. Vik in vid Nordsjönorets västra sida	17
6. Vik på Noruddens östra sida	18
7. Kanalen vid Genuddens norra sida	19
8. Nässjöns östra strand söder om kanalen	20
9. Långselviken	21
Ångermanälven	22
10. Björkå herrgård	22
11. Holmsholmen norra	24
12. Holmsholmen mellersta	25
13. Holmsholmen södra	26
14. Skadom	28
15. Prästholmen norra	29
16. Prästholmen södra	30
17. Undrom	31
18. Björned	33
19. Styrnäs	34
20. Utnäsgrundet	36
21. Losundet	37
22. Flygplats	38
Lokaler utan förekomst av ävjepilört	39
Granvågsniporna, Faxälven-Ångermanälven	39
Hampsänkören, Faxälven-Ångermanälven	40
Djuped Ångermanälven	41
Strinnefjärden sydsida, Säter	42
Strinnefjärden sydsida, mellan Säter och Lockne	43
Strinnefjärden norra sida, mitt emot Säter	44
Strinnefjärden, Strinneänget	45
Lokaler som inte inventerats på grund av tidsbrist	46
Ledingsån, Helgumsjön	46
Gamla Prästgården, Faxälven	46
Logrundet, Ångermanälven	46
Strinnefjärden, Glaskarudden	46
Strinnefjärden, Glaskarudden	46
Kyrkviken, Ångermanälven	47
Lilla Norge, Ångermanälven	47
Diskussion	47
Referenser	47

Bakgrund och syfte

Med bakgrund av åtgärdsprogrammet för ävjepilört, *Persicaria foliosa*, 2007-2011, så har en inventering i Ångermanland genomförts under augusti och september 2008. Arten är klassad under hotkategori Sårbar (VU). Inventeringen har genomförts i anslutning till Faxälven och Ångermanälven. Både kända lokaler och nya lokaler har besökts.

Övriga växter som har noterats i lokalerna är; Sumpnoppa (*Gnaphalium uliginosum*), Bitterpilört (*Persicaria hydropiper*), Strandpilört (*ssp. lapathifolia*), Starr (*Carex*), Sjöfräken (*Equisetum fluviatile*), Pilblad (*Sagittaria sagittifolia*), Slamkrypa (*Elatine hydropiper*), Förgätmigej (*Myosotis*), Nålsäv (*Eleocharis acicularis*), Lånke (*Callitriche*), Nate (*Potamogeton*), Sylört (*Subularia aquatica*), Hårslinga (*Myriophyllum alterniflorum*), Kråkklöver (*Potentilla palustris*), Kalla (*Calla palustris*) och Bläddra (*Utricularia*).

Övriga rödlistade arter som påträffades under inventeringen var Ävjebrodd (*Limosella aquatica*) och Fyrling (*Crassula aquatica*).

Material och metod

De kända lokalerna har valts ut efter tidigare inventeringsuppgifter. De nya lokalerna har valts ut efter studier av ortofoton. Inventeringen längs Ångermanälven gjordes med kajak för att ta sig ut till alla holmar i älven. För varje lokal har en koordinat tagits ut, enligt rikets nät, med hjälp av en Garmin 60CSx.

Som separata lokaler gäller att avståndet är minst 500 m mellan förekomsterna. Som dellokal räknas växtplatser som har minst 50 m mellan förekomsterna. Ett linjärt habitat får ha en max längd av 1000 m.

– 1-100	anges som exakt antal.
– 100-500	anges som jämnt 50-tal.
– 500 -1000	anges som jämnt 100-tal.
– > 1000	anges som jämnt 500-tal.

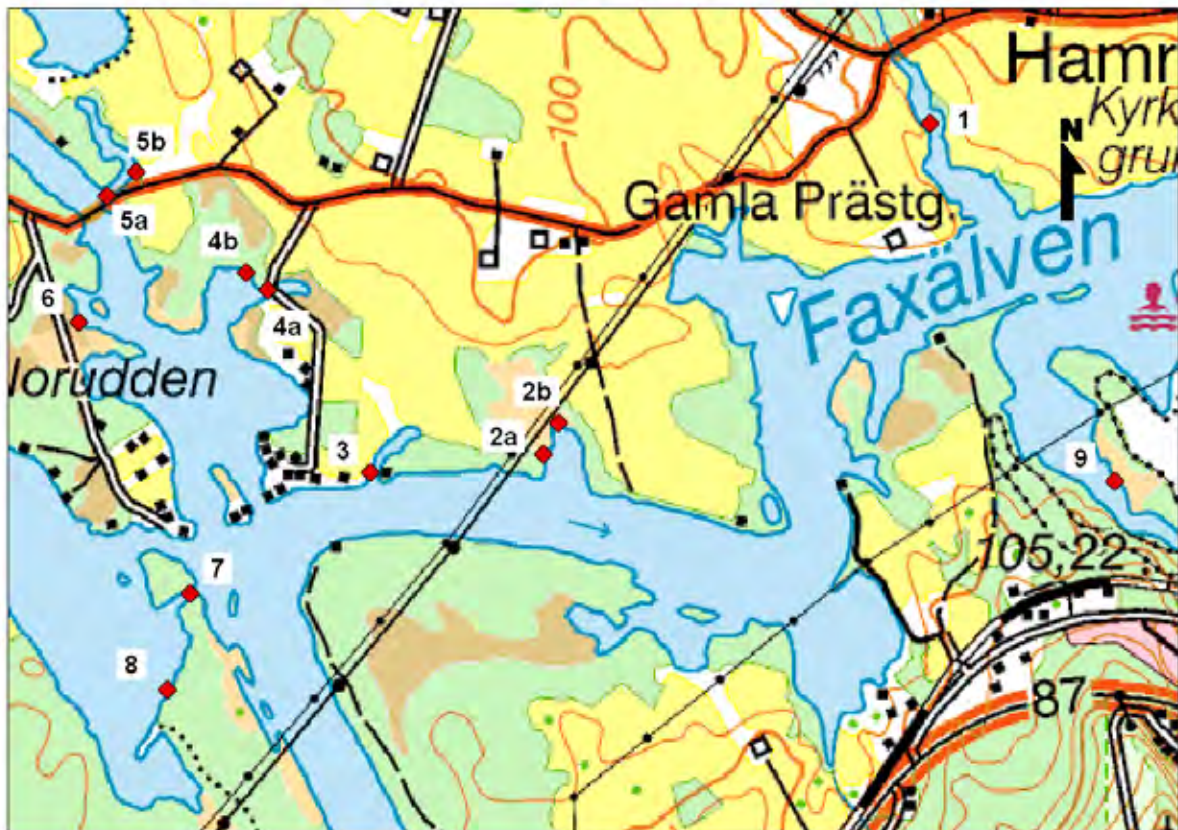
I de fall där det var svåråtkomligt att räkna plantorna så har en uppskattning gjorts. Vid rikliga förekomster över stora ytor har provytor på 1 m² tagits ut slumpmässigt, för ett genomsnittsvärde.

Både arten och lokalerna har dokumenterats med fotografier.

Resultat

Av de 29 inventerade lokalerna gjordes fynd av ävjepilört i 22 av dem. Ävjepilörten växte i varierande utsträckning i de olika lokalerna. I de övriga 7 lokalerna saknades fynd av ävjepilört. Kartor över alla inventerade lokaler visas i figur 1-7. I tabell 1 redovisas lokaler som inte besökts på grund av tidsbrist. En sammanställning av inventeringsresultatet redovisas i tabell 2 och tabell 3 anger koordinater för de lokaler som inte hade några fynd av ävjepilört.

Kartor

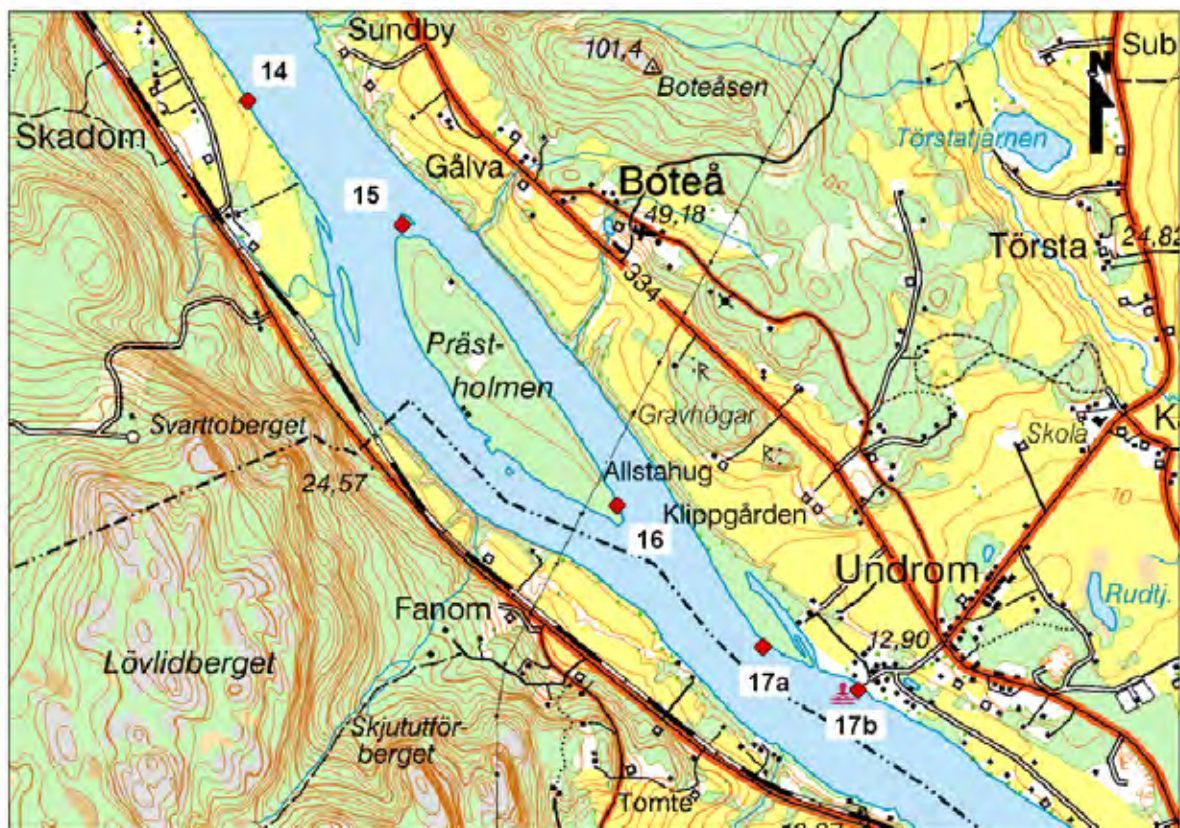
Figur 1. Karta över de 9 lokalerna vid Faxälven i Långsele.

Figur 2. De två lokalerna utan förekomst av ävjepilört vid Faxälvens utlopp i Ångermanälven.

Figur 3. Lokaler 10-13 i Ångermanälven.

Figur 4. Lokaler 14 -17 i Ångermanälven.

Figur 5. Lokaler 18 -19, samt lokalen i Djuped där förekomst av ävjepilört saknas.

Figur 6. Lokaler 20-22 i Ångermanälven. Här ses även Logrundet som inte inventerats på grund av tidsbrist.

Figur 7. Lokalerna i Strinnefjärden. Ingen av dem hade vid inventeringstillfället någon ävjepilört.

Tabeller

Tabell 1. Förteckning av lokaler som inte inventerats.

Lokal namn	Tidigare lokal
Ledingsån, Helgum socken	Uppgiven 1926
Logrundet, Torsåkers socken	Inventerad 1999
Strinnefjärden, Glaskarudden	Påträffad 2005
Strinnefjärden, Skärhällan	Inte känd
Kyrkviken, Gudmunrå socken	Påträffad 1980
Lilla Norge, Ångermanälven	Inte känd

Tabell 2. Sammanställning av inventeringsresultat.

Nr	Lokal namn	Xk (RN)	Yk (RN)	Antal
1.	Prästbäckens utlopp	7009193	1562303	150 st
2a.	Vik 500m väster om Häggnäsudden	7008489	1561477	3 st
2b.	Vik 500m väster om Häggnäsudden	7008554	1561510	> 500 st
3.	Vik 900m väster om Häggnäsudden	7008450	1561110	200 st
4a.	Vik 500m söder om Nordsjönore	7008838	1560889	> 500 st
4b.	Vik 500m söder om Nordsjönore	7008875	1560844	> 100 st
5a.	Vik vid Nordsjönorets östra sida	7009040	1560547	5 st
5b.	Vik vid Nordsjönorets östra sida	7009090	1560610	>1000 st
6.	Vik på Noruddens östra sida	7008769	1560486	>500 st
7.	Kanal vid Genudden	7008190	1560724	250 st
8.	Nässjöns sydöstra strand	7007985	1560675	3 st
9.	Långselviken	7008431	1562697	65 st
10a.	Björkå herrgård, västra	7008065	1590155	150 st
10b.	Björkå herrgård, östra	7007933	1590436	>1000 st
11.	Holmsholmen norra	7007521	1591188	>500 st
12.	Holmsholmen mellersta	7007146	1592244	48 st
13a.	Holmsholmen södra	7006198	1593007	150 st
13b.	Holmsholmen södra (östliga)	7006184	1593016	200 st
14.	Skadom	7004847	1594665	>500 st
15.	Prästholmen norra	7004319	1595326	44 st
16.	Prästholmen södra	7003120	1596242	150 st
17a.	Undrom, Klippgården	7002518	1596863	>1000 st
17b.	Undrom, badplats	7002332	1597269	350 st
18.	Björned	7001005	1598089	150 st
19a.	Styrnäs, Östra Lillholmen	6999604	1599223	150 st
19b.	Styrnäs, Södra Lillholmen	6999433	1599273	88 st
19c.	Styrnäs, Storholmen	6999374	1599345	>500 st
19d.	Styrnäs, kyrkan	6999111	1599279	150 st
20a	Utnäsgrundet, norra	6996575	1599305	>1000 st
20b	Utnäsgrundet, södra	6996369	1599299	80 st
21.	Losundet	6994852	1600181	24 st
22.	Flygplatsen	6993047	1599664	71 st

Tabell 3. Förteckning över lokaler utan fynd av ävjepilört.

Lokal namn	Xk (RN)	Yk (RN)	Tidigare lokal
Granvågsniporna, Sollefteå socken	7011793	1570676	Sedd 2006
Hampsänkören, Sollefteå socken	7011969	1570545	Inte känd
Djuped, Styrnäs socken	7000588	1599015	Inte känd
Strinnefjärden syd, Säter	6986045	1602902	Lokal 13,1999
1. Strinnefjärden syd, Säter-Lockne	6985867	1603241	Lokal 14,1999
2. Strinnefjärden syd, Säter-Lockne	6985783	1603453	Lokal 14,1999
Strinnefjärden norr, mitt emot Säter	6986160	1602892	Lokal 15,1999
Strinnefjärden öst, Strinneånget	6985135	1606290	Inte känd

Faxälven

1. Prästbäckens utlopp på norra sidan av Faxälven

Långsele socken, Sollefteå kommun

Vid besöket i lokalen 19/8, fanns ävjepilört på en plats i viken. Vid utloppets smalaste delar var det kraftigt igenväxt av främst sjöfräken. Längre ut mot älven där fanns bredare blottad dybotten med arter som nålsäv, sylört, slamkrypa och lånke. Bägge sidor om utloppets mynningsvik genomsöktes och även ävjebrodd och fyrling påträffades.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7009193 1562303

På vikens västra sida 240 m in i viken växte ävjepilörten. På en yta av ca 20 m² växte 150 små exemplar, se figur 8, bland nålsäv och sjöfräken.

Arten uppges ha påträffats redan 1926, och inför inventering av Ångermanlands Flora 1975 (J.W. Mascher, 1999). Lokalen är sedan tidigare känd som 1c, senaste inventeringen gjordes 1999. Då uppgavs att ävjepilört fanns på fyra olika ställen intill utloppet. Tre av de tidigare angivna dellokalerna för ävjepilört hade vid besöksstillfället ingen förekomst. En förklaring till att ävjepilörten inte fanns på östsidan av viken kan bero på tidpunkten, för tidigt på säsongen. Men vid den tidigare inventeringen hittades endast 1 exemplar vardera i de två lokalerna på östsidan. Det är möjligt att ävjepilörten inte kan etablera sig där av någon anledning. Läget verkar annars sannolikt som lokal för ävjepilört. Arten har en lång kontinuitet i viken och har inga akuta igenväxningsshot i de yttre områdena av viken. Däremot längre in mot prästbäckens utlopp är igenväxningen redan allt för tät för att ävjepilört ska kunna trivas. Den största hotbilden är regleringen av älven och föroreningar av vattnet.

Figur 8. Lokal 1 vid Prästbäckensutlopp i Faxälven, foto taget i nordlig riktning, platsen är tidigare känd som lokal 1c (J.W. Mascher, 1999).

2. Vik 500m väster om Hägnäsudden

Långsele socken, Sollefteå kommun

Vid besöket i lokalen 19/8, hittades ävjepilört i denna lokal. Den grunda viken, se figur 9, ligger intill en stor gård med betesmarker för nötkreatur. Betet går inte fram till strandkanten och vattnet. Längst in i viken finns en kärräng av starr och sjöfräken med ett litet utlopp i viken. Annan växlighet var främst nålsäv.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7008489 1561477

På vikens västra sida växte på 2 m² dybotten, 3 små plantor ävjepilört i 5 cm djupt vatten.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7008554 1561510

På svart dybotten längst in i viken förekom över 500 plantor av ävjepilört på en yta av 20 m². Bland ävjepilört fanns mycket alger som gjorde svårt att se annan växtlighet som skulle kunna konkurrera om växtplats, se figur 10.

Beståndet har en kontinuitet i lokalen sedan 1970-talet. Senaste inventeringen gjordes 1999 (J.W. Mascher, 1999). Vid återbesöket återfanns fler ävjepilört vid dellokal b än vid dellokal a, detta är tvärtom mot vad som angavs vid inventeringen 1999. Anledningen till att det inte växte så rikligt vid a kan vara att det var ganska skuggigt med lövträd hängandes över stranden, se figur 11. Annars är det glest med konkurrens av andra arter. Ävjepilörten verkar däremot ha klarat av att etablera sig bättre längst in i viken sedan 1999. Den aktuella hotbilden, är igenväxning och regleringen av älven. Algerna längst in i viken intill det svaga utloppet tyder på övergödning.

Figur 9. Lokal 2 i viken 500m väster om Hägnäsudden, fotot är taget i sydlig riktning intill dellokal 2a. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning, (J.W. Mascher, 1999).

Figur 10. Ävjepilört i lokal 2b, en svår inventerad miljö med alger på svart dybotten.

Figur 11. Dellokal 2a, ganska skuggig växtplats men i övrigt fritt från konkurrens av annan växtlighet.

3. Vik 900m väster om Hägnäsudden

Långsele socken, Sollefteå kommun

En smal vik intill sommarstugsamhälle, se figur 12. Vid besöket i lokalen 19/8 fanns ävjepilört ganska rikligt i lokalen. Strandkanten på västra sidan är ganska smal och skuggig av många lövträd. Tätt med sjöfräken och starr finns intill strandkanten. Annan växtlighet i vatten var nålsäv, vattenbläddra, natearter, pilblad och sylört.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7008450 1561110

Från yttersta delen på västra sidan av viken och 46 m in i viken återfanns 200 plantor. Både på land och i vatten, från 0-20 cm djup.

Arten har i denna lokal en kontinuitet sedan 1970-talet. Under den senaste inventeringen 1999 uppges arten förekomma på vikens västra sida. Även noterad som rikligt förekommande 1979 (J.W. Mascher, 1999).

Viken är smal och igenväxningen är ett hot, svårt att bedöma hur mycket mer igenväxt sedan 1999. Beståndet verkar ändå fortfarande vara av samma kvantitet som under senaste inventeringen. Andra hot är reglering av älven och förorenat vatten.

Figur 12. Lokal 3 i viken 900 m väster om Hägnäsudden, fotot är taget i sydvästlig riktning ut mot älven. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

4. Vik 500 m söder om Nordsjönore

Långsele socken, Sollefteå kommun

Grund vik på östra sidan av sundet mellan Nordsjön och Faxälven, se figur 13. Längst in i viken nära bilväg ligger båtplats. Vid besöket i lokalen 19/8, fanns ävjepilört på två dellokaler. Även enstaka fynd ävjebrodd gjordes i lokalen. Annan växtlighet i lokalen var nålsäv, vattenbläddra, lånke och sylört. På kärrängen intill växer bl. a starr, kråklöver och kalla.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7008838 1560889

På vikens sydsida inventerades en 2 m bred och 92 m lång sträcka av blottad dybotten. Delvis skuggigt av stora lövträd intill stranden. Längst in i viken växte över 500 plantor av ävjepilört på ca 20 m². Längre ut mot sundet växte ca 100 plantor allt glesare både på barlagd dybotten och i vatten ca 5-10 cm djupt.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7008875 1560844

På vikens norra sida 58 m från lokal a växte över 100 plantor tätt på 2 m² öppen blottad dybotten.

Lokalen är känd sedan tidigare, nämns som ny lokal under inventeringen 1999. Då uppges även ävjepilörten förkomma i en smal dygig kanal intill vägen (J.W. Mascher, 1999). Denna dellokal kunde inte vid detta återbesök återfinnas. Däremot verkar arten ha etablerat sig bättre längs den södra skuggiga sidan av viken. Ävjepilörten verkar inte ha tagit skada av att växa intill båtplatsen sedan den senaste inventeringen. Andra hotbilder är igenväxning, reglering av älven och förorening av vatten.

Figur 13. Lokal 4 i viken 500 m söder om Nordsjönore, fotot är taget i sydvästlig riktning. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

5. Vik in vid Nordsjönorets västra sida

Långsele socken, Sollefteå kommun

Grund vik, se figur 14, in från Nordsjönorets östra sida. Viken är långsmal och böjer av åt nordväst. Ävjepilörten växte vid två dellokaler både i grunt vatten och på blottad dybotten. Strandkanten vid brofästet är stenig med lite växtlighet, längre in i viken växer tätare med starr och sjöfräken längs strandkanten. Den totala sträckan är 202 m från första förekomst till sista förekomst. Några enstaka fynd av ävjebrodd gjordes. Andra arter funna i lokalen är vattenbladdra, pilblad, nålsäv, slamkrypa, sylört och lånke.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7009040 1560547

Vid brofästet östra sida växte 5 små plantor på dyig botten i 5 cm djupt vatten.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7009090 1560610

55 m in i viken, från den östra sidan till vikens nordöstliga sida, växte ett rikligare bestånd av ävjepilört, över 1000 plantor växte längs 150 m barlagd dybotten. Strandens bredd var 1-1,5 m från vatten till starrgränsen. De växte längs strandkanten från lite glesare, i skuggigt läge, till rikligare på mer öppen och ljus yta.

Tidigare känd lokal sedan 1975, men ska ha förkommit mer sparsamt då. Senaste inventeringen gjordes 1999 (J.W. Mascher, 1999). Bedömer att beståndet har etablerat sig kraftigare nu än sedan den senaste inventeringen. De hotbilder som finns är igenväxning, älvens reglering och förorening av vatten.

Figur14. Viken in från nordsjönoret, närmast i bilden lokal b) vid de täta bestånden av ävjepilört på vikens nordöstra sida. På andra sidan viken till vänster i bilden växer glesare bestånd av ävjepilört. Viken fortsätter till höger i nordvästlig riktning. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

6. Vik på Noruddens östra sida

Långsele socken, Sollefteå kommun

Besöket gjordes 19/8 vid den Norra viken på Noruddens östra sida. Där sträcker sig en väldigt bred kant av tät vegetation av starr och sjöfräken ut i viken. Ute på barlagd dybotten växte rikligt med ävjepilört relativt tätt tillsammans vegetation av sjöfräken och starr, se figur 15. Andra konkurrerande arter som kunde urskiljas på botten var endast nålsäv och vattenbläddra.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7008769 1560486

På en inventerad sträcka av 63 m växte över 500 exemplar på 20 m. De växte i vatten på ett djup av 1-5 cm.

Lokalen uppges som ny lokal vid inventeringen 1999 (J.W. Mascher, 1999). Då fanns mellan 35-45 exemplar så arten har etablerat sig bra i den vida viken trots att den verkar växa igen ganska kraftigt. De hot som finns är älvens reglering, igenväxning och förorening av vattnet.

Figur 15. Norra viken på Noruddens östra sida, foto är taget i sydlig riktning. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

7. Kanalen vid Genuddens norra sida

Långsele socken, Sollefteå kommun

En smal grund kanal mellan holmens södra sida och fastlandet, är en av förbindelserna mellan Nässjön med Faxälven. Ett besök till lokalen gjordes den 19/8. Kanalen är väldigt skuggig och har en dyig botten som är delvis barlagd intill strandkanterna, se figur 16. På kanalens norra sida fanns gott om ävjepilört bland sjöfräken, starr, nålsäv, nate, lånke, ävjabrodd och sylört. De var endast ett fåtal fynd av ävjabrodd.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7008190 1560724

Längs hela kanalen och en bit in i Nässjön växte ävjepilört, men mer rikligt mitt i kanalen. På en sträcka av 85 m hittades 250 plantor. De växte till största delen i vatten på ett djup av 5 -10 cm.

Lokalen är känd sedan inventeringen 1999 (J.W. Mascher 1999). Då fanns inte lika rikligt med ävjepilört, den uppges endast växa längs 10-tal meter, sammanlagt 75 exemplar. Miljön verkar därför ha varit gynnsam de senaste åren. Troligen är denna inventering en sammanslagning till en huvudlokal av tidigare två olika lokaler, 7 och 8. Svårt att återfinna de exakta koordinaterna för de tidigare lokalerna 7 och 8. Hotbilden är igenväxning samt älvens reglering.

Figur 16. Kanalen mellan holmen vid genudden och fastlandet. Fotot är taget från öppningen till Nässjön i riktning mot Faxälven i öster. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

8. Nässjöns östra strand söder om kanalen

Långsele socken, Sollefteå kommun

Långgrund sandbotten längs Nässjöns sydliga delar, norr om badplatsen, se figur 17. Enstaka exemplar av ävjepilört påträffades väldigt gles mellan varandra. Annan art som påträffades var ett par fynd av ävjebrodd samt lite lånke.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7007985 1560675

På en sträcka av 47 m påträffades 3 små exemplar av ävjepilört i 15 cm djupt vatten.

Inte känd som lokal för ävjepilört tidigare. Under inventeringen 1999 så angav lokal 8 som separat lokal men det är inte samma plats som den här. Det är inte så sannolikt att ävjepilörten växer till ett kraftigare bestånd här. Vattennivån var ganska låg vid besöket och de fynd som gjordes växte ganska djupt. Behöver troligen ett ännu lägre vattenstånd för att föröka sig ytterligare. De hot som finns är vatten regleringen och närheten till badplatsen.

Figur 17. Långgrund sandbotten intill badplats i södra Nässjön, foto är taget i nordöstlig riktning. Lokalen är inte angiven tidigare.

9. Långselviken

Långsele socken, Sollefteå kommun

På Faxälvens södra sida viker Långselviken sig in åt sydöst. Vid besöket den 19/8 fanns ävjepilört på vikens östra sida, se figur 18. På en relativt bred, barlagd dybotten växte ett glest bestånd av ävjepilört bland sjöfräken, nålsäv, sylört, vattenbläddra. Några enstaka fynd av ävjebrodd och fyrling gjordes längs med älvkanten.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7008431 1562697

På en 48 m lång sträcka i vikens inre långsmala del fanns 65 exemplar av ävjepilört. Stranden var ca 2-5 m från vatten till starrgränsen.

Lokalen är tidigare angiven vid inventeringen 1999 (J.W. Mascher, 1999). Då upptäcktes ett 10-tal små individer, med samma typ av beskrivning av miljön. Eftersom arten verkar ha ökat i antal sedan den senaste inventeringen så är förutsättningarna bra för ävjepilörten att etablera sig här. Hotbilden är på sikt igenväxning och reglering av älven samt föroreningar av vattnet.

Figur 18. Långselviken på Faxälvens södra sida. Foto är taget i nord västlig riktning. Lokalen är känd sedan tidigare med samma benämning (J.W. Mascher, 1999).

Ångermanälven

10. Björkå herrgård

Överlänns socken, Sollefteå kommun

På Ångermanälvens norra sida på båda sidor om Björkåns utlopp fanns rikligt med ävjepilört, besöket gjordes 6/9. Även enstaka fynd av ävjebrodd och fyrling påträffades. Långsträckta dystränder med andra arter som bitterpilört, svalting, nålsäv, slamkrypa, lånke, förgätmigej, sumpnoppa, knutnarv, sylört, pilblad och starr. En del videbuskar växer längre in närmare starrgränsen på de barlagda dystränderna. En bit utanför fastlandet låg ett par utbredda grund som såg ut att vara ett typiskt ävjebroddsamhälle. Dessa inventerades dock inte vid detta tillfälle. Platsen hade ett fåtal båtar på land och i vattnet låg en gammal övergiven och söndervittrad båt. Lokalen delades upp i två dellokaler eftersom de skildes åt av ett utlopp.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7008065 1590155

Från Björkåns utlopp och väster ut, uppströms, går stranden från stenig till barlagd dystrand. 150 exemplar av ävjepilört växte glest längs en sträcka på 300 m och 2-3 m bred strandkant, med början strax väster om utloppet och uppströms. Längre västerut avtog stenstranden mot dyigare mark, se figur 19. Mycket bitterpilört växte nära inpå.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7007933 1590436

Öster om utloppet, se figur 20, sträcker sig dystranden långt österut medströms älven. 550 m nedströms inventerades, tills ett litet utlopp snett jämsides med norra Holmsholmen. Längs sträckan togs 15 provrutor som gav ett medelvärde av 14,7 st/m². (27/m², 26/m², 25/m², 22/m², 21/m², 17/m², 16/m², 12/m², 12/m², 11/m², 11/m², 10/m², 7/m², 3/m², 1/m²). Ävjepilörten växte tätare närmast utloppet och allt glesare längre öster ut.

Lokalen finns inte angiven som tidigare lokal för ävjepilört. Miljön är öppen, ljus och gynnsam för ävjepilörten. Hotbild är reglering av älven.

Figur 19. Väster om Björkåns utlopp går stranden från stenig till dyigare stränder. Ävjepilört växte utspritt även bland de steniga partierna. Fotot är taget i västlig riktning.

Figur 20. Öster om Björkåns utlopp sträcker sig en vidsträckt dystrand österut. Rikligt med ävjepilört i de yttersta partierna närmast vattnet. Fotot är taget i östlig riktning.

11. Holmsholmen norra

Överlänns socken, Sollefteå kommun

På Ångermanälvens norra sida i Lökom ligger Holmsholmen, vid dess norra ände fanns rikligt med ävjepilört. Besöket gjordes 6/9, då växte ävjepilörten sparsamt vid älvkantens skuggigare delar, och mer rikligt på öppen ljus yta, se figur 21. Den växte dels bland torr grusig mark tillsammans med bitterpilört och dels i mer typiska ävjebroddsamhällen i blötare partier. Även ävjebrodd växte i lokalen. Andra arter som påträffades var nålsäv, lånke, slamkrypa, svalting, natearter, bläddra, sumpnoppa, strandranunkel och förgätmigej.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7007521 1591188

En sträcka av 230 m inventerades och över 500 exemplar av ävjepilört växte på en yta av ca 2000 m².

Lokalen är sedan tidigare angiven med riklig förekomst vid den senaste inventeringen 1999 (J.W. Mascher, 1999). Då kallades denna lokal för 10. Redan 1926 finns uppgivet från Lökom att det ska ha funnits ett sparsamt bestånd av ävjepilört på älvstranden. Men Holmsholmen sträcker sig över 2 km öster ut härifrån så det kan ha även varit någon annanstans längs älvkanten. Sedan den senaste inventeringen verkar läget vara av samma kvantitet så arten verkar trivas bra i denna miljö. De hot som finns är älvens reglering.

Figur 21. Norra Holmsholmen är tidigare känd som lokal 10 (J.W. Mascher, 1999). Ävjepilört växte över hela lokalen från de skuggigare delarna längst bort i bilden till de mer öppna och grusigare delarna främst i bilden. Fotot är taget i nordöstlig riktning.

12. Holmsholmen mellersta

Överlänns socken, Sollefteå kommun

Besöket gjordes 6/9 på älvens norra sida 1 km öster om Holmsholmens norra ände påträffades en dyig strandkant i skuggigt läge, se figur 22. På en barlagd dybotten, ett typiskt ävjebroddsamhälle, växte ävjepilört sparsamt tillsammans med nålsäv, lånke, bläddra, nate, förgätmigej, svalting och starr. I lokalen växte även sparsamt med ävjebrodd och fyrling.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7007146 1592244

På en 100 m lång och 3 m bred strand växte 48 små exemplar av ävjepilört både på land och i vatten. Läget är skuggigt men öppet och med liten konkurrens från övriga arter.

Lokalen är inte tidigare dokumenterad för ävjepilört. Beståndet är sparsamt och av små exemplar, men vid optimala förhållanden i vattenreglingen så kan nog arten ha fortsatt förekomst i denna lokal.

Figur 22. Mitt på Holmsholmen växte ävjepilört glest på en blottad dybotten. Fotot är taget i östlig riktning.

13. Holmsholmen södra

Överlänns socken, Sollefteå kommun

På barlagd dybotten på båda sidor om Simsjöåns utlopp växte välutvecklade exemplar av ävjepilört. Besöket gjordes 6/9 och även enstaka fynd av ävjebrodd gjordes. Stranden var öppen och ljus med tät växtlighet av nålsäv, sylört, lånke, pilblad, svalting och slamkrypa. Lokalen delades upp i två dellokaler eftersom de skildes åt av utloppet.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7006198 1593007

Väster om Simsjöåns utlopp i älven, på en yta av ca 30 m², växte 150 välutvecklade exemplar av ävjepilört från vattenbrynet ända upp till starrgränsen, se figur 23.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7006184 1593016

Öster om utloppet sträcker sig en 1-2 m bred barlagd dybotten, se figur 24. På en inventerad sträcka av 104 m växte 200 exemplar av ävjepilört utspritt från vattenkanten till starrgränsen.

Lokalen är känd sedan tidigare, från inventeringen 1999. Då anges den som en huvudlokal, 11. Osäkert om lokalen varit känd innan det, antingen är det Holmsholmens norra ände eller den södra änden som har uppgivits i Lökom tidigare (J.W. Mascher, 1999).

Figur 23. Södra Holmsholmen på liten blottad dystrandkant växte stora exemplar av ävjepilört. Fotot är taget från utloppet i nordlig riktning. Lokalen är känd sedan tidigare under benämningen 11 (J.W. Mascher).

Figur 24. Öster om Simsjöåns utlopp i älven. Lokalen anges tidigare som lokal 11 (J.W. Mascher). Fotot är taget från västra sidan av utloppet i östlig riktnig.

14. Skadom

Boteå socken, Sollefteå kommun

Vid besöket 6/9 växte riktligt med ävjepilört på en långsträckt barlagd dystrand på älvens södra sida i Skadom, se figur 25. De växte över hela stranden vid betesinhägnad för får. Stranden var öppen och ljus och hade inte så tät växtlighet av konkurrerande arter. Några enstaka fynd av ävjebrodd gjordes i lokalen. Andra arter som påträffades var, nålsäv, förgätmigej, sylört, lånke och slamkrypa.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7004847 1594665

På en inventerad sträcka av 30 m återfanns över 500 välutvecklade exemplar av ävjepilört från vattenbrynet till starr gränsen, ca 2-4 m.

Lokalen är inte känd sedan tidigare. Med det optimala läget och med bete ända ner till vattnet så är miljön gynnsam för ävjepilörten. Hotbilden är älvens reglering.

Figur 25. I Skadom på älvens norra sida fanns denna lokal för ävjepilört i en inhägnad för bete av får. Fotot är taget i östlig riktning.

15. Prästholmen norra

Överlänns socken, Sollefteå kommun

På en liten holme avskild från Prästholmens norra ände, hittades ett mindre bestånd av ävjepilört. Vid besöket 6/9 växte de glest på en ljus och öppen barlagd dystrand, se figur 26. Konkurrensen från övrig växtlighet var liten. Även ett fåtal exemplar av ävjebrodd växte i lokalen. De övriga arter som hittades var nålsäv, sylört, slamkrypa, lånke, sumpnoppa och bitterpilört.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7004319 1595326

På den relativt breda stranden, ca 5-7 m inventerades en sträcka på 66 m. På den ytan påträffades 44 exemplar av ävjepilört. Både små och välutvecklade plantor var spridda från vattenbrynet upp till de torrare partierna.

Lokalen är inte angiven sedan tidigare utan är en ny lokal. Även om beståndet inte är rikligt så har arten goda förutsättningar att fortsätta växa här även i framtiden. Hotbilden är älvens reglering.

Figur 26. Holme avskild från Prästholmens norra ände, fotot är taget i östligriktning.

16. Prästholmen södra

Överlänns socken, Sollefteå kommun

1,5 km nedströms på Prästholmens norra sida växte ävjepilört på en barlagd dystrand, se figur 27. Stranden var relativt skuggig men bred och öppen. Konkurrensen från andra arter var inte stor, främst nålsäv och lånke. Besöket gjordes 6/9.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7003120 1596242

Stranden sträckte sig från 1-7 m upp mot starrgränsen och en sträcka på 82 m inventerades. 150 exemplar av ävjepilört påträffades utspritt över stranden. De flesta av exemplaren var små och ofullständigt utvecklade.

Finns inga uppgifter om att ävjepilört har påträffats här tidigare. Framtidsutsikterna för ävjepilört i den här nya lokalen är relativt goda. Det finns inga aktuella hotbilder mot arten i lokalen förutom regleringen av älven.

Figur 27. På norra sidan av Prästholmens södra ände hittades några små exemplar av ävjepilört. Fotot är taget i sydöstlig riktning.

17. Undrom

Överlänns socken, Sollefteå kommun

På en vidsträckt barlagd dystrand, utanför betesäng i Klippgården, och ner mot badstranden i Undrom växte rikligt med välutvecklade exemplar av ävjepilört. Även på de grusigare partierna växte arten. Andra konkurrerande arter var främst nålsäv och även bitterpilört. Även fynd av ävjebrodd och fyrling. Dessutom fanns sumpnoppa, sylört, slamkrypa, lånke och förgätmigej. Lokalen delades in i två dellokaler eftersom de skildes åt av ett litet utlopp. Besöket gjordes 6/9.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 7002518 1596863

Från början av stranden och ner mot ett litet utlopp togs 10 provytor på 1 m² ut. (10/m², 8/m², 7/m², 7/m², 6/m², 4/m², 5/m², 5/m², 3/m², 2/m²). Medelvärdet gav 5,7/m². Den totala sträckan som inventerades var 259 m. Stranden sträckte sig på bredaste delen över 10 m från starrgränsen ut mot vattnet, se figur 28. Inga tecken på att bete förekommer intill strandkanten.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 7002332 1597269

Vid en badstrand med båtplats sträckte sig en barlagd dystrand upp mot utloppet i väst, se figur 29. Längs en sträcka på 164 m hittades 350 exemplar av ävjepilört. De flesta var välutvecklade och växte mesta dels en bit upp från vattenkanten.

Lokalen är inte angiven sedan tidigare utan är en ny lokal. Båda lokalerna ser välmående ut. För dellokal a finns inga synbara hot i dagsläget, förutom älvens reglering. Det är kanske dellokal b som skulle kunna vara hotat av besökare till badplatsen.

Figur 28. Vidsträckt och barlagd dystrand utanför betesäng vid Klippgården. Fotot är taget i östligriktning.

Figur 29. Badstranden i Undrom och väster ut hade gott om välutvecklade exemplar av ävjepilört. Fotot är taget i västlig riktning.

18. Björned

Torsåkers socken, Kramfors kommun

Längs en betad strandäng, för hästar, i Björned sträcker sig en lång barlagd dystrand efter älvens södra sida. Betet når inte ända ner till vattnet vid lågvatten, se figur 30. Vid besöket 14/9 växte välutvecklade exemplar av ävjepilört längre upp mot starrgränsen, både i och utanför inhägnaden. Även ävjebrodd och fyrling växte i lokalen. Andra arter var nålsäv, sylört, slamkrypa, sumpnoppa och förgätmigej.

Koordinat enligt Rikets Nät: 7001005 1598089

Den inventerade sträckan var längs med betesinhägnaden och sträckte sig 200 m längs älven. De flesta av de 150 exemplaren var välutvecklade och växte från starrgränsen och 5 m ner mot vattnet.

Lokalen är inte angiven sedan tidigare och ses som en ny lokal. Miljön är idealisk och ävjepilörten kommer med största sannolikhet trivas även i framtiden. Hotbilden är främst regleringen av älven. Betet gynnar arten att växa längre upp även vid högre vattenstånd.

Figur 30. I Björned fanns en ny lokal för ävjepilört. Fotot är taget i östligriktning.

19. Styrnäs

Styrnäs socken, Kramfors kommun

Vid inventeringen 5/9 i Styrnäs på älvens östra sida fanns ävjepilört i fyra dellokaler, en längs barlagd dystrand på fastlandet, en nedanför kyrkan och två på Lillholmen. Ävjepilörten växte lite varierat i de olika lokalerna, då en av dem skiljer sig åt något och är inte riktigt ett typiskt ävjebroddsamhälle. I lokalerna upphittades även fyrling och ävjebrodd. Övriga arter i lokalerna var nålsäv, sylört, sumpnoppa, bitterpilört, förgätmigej och slamkrypa.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 6999604 1599223

Östra Lillholmen som ligger ca 100 m ut från fastlandet har en barlagd dystrand på 140 m, se figur 31. Efter stranden hittades 150 glest utspridda exemplar av ävjepilört i varierande utvecklat tillstånd. Stranden sträckte sig mellan 1-7 m från vattnet och starrgränsen. Färre större välutvecklade längre upp på stranden och fler mindre utvecklade längre ner mot vattnet.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 6999433 1599273

Södra Lillholmen hade en stor öppen yta av ävjebroddsamhälle, se figur 32. Runt udden på en sträcka av 169 m hittades 88 exemplar av ävjepilört.

c). Koordinat enligt Rikets Nät: 6999374 1599345

Storholmen på älvens östra sida hade en barlagd dystrand på drygt 200 m, se figur 31. Den barlagda stranden var, från starrgränsen ut till vattnet, 1-5 m bred. Längs stranden sågs över 500 exemplar av ävjepilört, både välutvecklade längre upp mot starrgränsen och mindre utvecklade längre ner mot vattnet.

d). Koordinat enligt Rikets Nät: 6999111 1599279

Nedanför Styrnäs kyrka ligger en stenig strandkant, inget typiskt ävjebroddsamhälle. Mellan stenarna i vattnet på 5-15 cm djup växer 150 exemplar av ävjepilört, se figur 32. De flesta är små och inte så välutvecklade. Alldeles intill dellokalen låg en inhägnad betesäng, med tjurar, som sträckte sig söder ut längs älvens strandkant. Betet gick ända ut till vattenbrynet.

Lokalen finns delvis angiven som lokal för ävjepilört tidigare. Ska ha setts 2006 på Lillholmen men är inte dokumenterad, källa saknas. De fyra lokalerna har kanske lite olika förutsättningar för ävjepilörten. Dellokalerna a, b och c borde ha goda framtidsutsikter för ävjepilört. Medan dellokal d däremot har en lite osäkrare framtid. Men vid optimala förhållanden så kan den även dyka upp här i framtiden. De främsta hoten är älvens reglering.

Figur 31. Östra stranden på Lillholmen hade många välutvecklade exemplar av ävjepilört. Längst bort i bilden syns dystranden på Storholmen.

Figur 32. Stenig strand nedanför Styrnäs kyrka, fotot är taget i nordlig riktning och längre upp i bilden syns Lillholmens södra udde.

20. Utnäsgrundet

Styrnäs socken, Kramfors kommun

2,5 km söder om Styrnäs kyrka ligger Utnäsgrundet mitt i älven. På dess sydligaste delar finns två dellokaler för ävjepilört i typiska ävjebroddsamhällen, se figur 33. I lokalen påträffades även ävjebrodd och fyrling. Övriga arter på ön var nålsäv, sylört, slamkrypa, bitterpilört, strandpilört, lånke, förgätmigej, strandranunkel och sumpnoppa. Ävjepilörten växte ganska glest på den öppna och ljusa ytan. Besöket gjordes 7/9.

a). Koordinat enligt Rikets Nät: 6996575 1599305

På den nordligaste och största holmen vid Utnäsgrundet inventerades en yta av ca 2500 m². 10 stycken provytor på 1 m² togs ut, det gav ett medelvärde av 1,8 st/m². (5/m², 4/m², 2/m², 2/m², 2/m², 1/m², 1/m², 1/m², 0/m², 0/m²). Stora välutvecklade exemplar närmare starrgränsen och mindre utvecklade längre ner mot vattnet. Inga exemplar påträffades i vattnet.

b). Koordinat enligt Rikets Nät: 6996369 1599299

100 m söder om dellokal a ligger ytterligare en dellokal på ett grund. Här inventerades en yta av ca 1800 m². Ävjepilörten var färre i antal över denna yta och totalt hittades 80 exemplar. Stora välutvecklade exemplar närmare starrgränsen och mindre utvecklade längre ner mot vattnet. Inga exemplar påträffades i vattnet.

Lokalen finns delvis angiven som lokal för ävjepilört tidigare. Ska ha setts 2006 på Utnäsgrundet men är inte dokumenterad, källa saknas. Botniabanan sträcker sig över Utnäsgrundet från Prästmon på västsidan av älven till Utnäs på östsidan av älven. Detta verkar inte haft någon negativ påverkan för ävjepilörten i lokalen. Framtidsutsikterna för ävjepilörten i lokalen bör ses som goda. De hot som finns är regleringen av älven.

Figur 33. Utnäsgrundets södra delar med vida barlagda dystränder. Fotot är taget i sydlig riktning.

21. Losundet

Styrnäs socken, Kramfors kommun

På älvens västra sida norr om Loåns utlopp ligger en barlagd dystrand och grunda sanddyner, se figur 34. Området är öppet och ljus. Vid besöket 7/9 växte ett mindre bestånd av ävjepilört glest och utspritt både på land och i vatten. Konkurrensen från andra arter är inte så påtaglig. Här fanns även Fyrling och ävjebrodd. Andra arter var nålsäv, slamkrypa, sylört, bläddra, lånke och svalting.

Koordinat enligt Rikets Nät: 6994852 1600181

Runt stranden och kanterna på grunden inventerades en större yta på ca 2000 m². Väldigt utspritt hittades 24 exemplar av ävjepilört. De flesta ute bland sanddynerna i 5-10 cm djupt vatten. 3 exemplar växte på dystranden som var 1- 2 m bred till starrgränsen och 15 m lång.

Området är uppgivet som lokal för ävjepilört. Ska ha setts på V. Losundet 2006, men är inte dokumenterad, källa saknas. Hur vida arten har gått tillbaka eller utökat i området går inte att bedöma efter några tidigare uppgifter. Platsen läge kan tänkas locka besökare som badgäster till stränderna, detta ger kan eventuellt vara ett hot mot ävjepilörten. Annars är läget bra och gynnsamt för ävjepilört vid optimal vattenregim.

Figur 34. Losundet på älvens östra sida, fotot är taget ute på ett grund i nordostlig riktning in mot land.

22. Flygplats

Torsåkers socken, Kramfors kommun

Norr om piren vid flygplatsen i Kramfors hittades ävjepilört på en barlagd dystrand med typiskt ävjebroddsamhälle, se figur 35. Här hittades även ävjebrodd. Andra arter var nålsäv, sylört, lånke, slamkrypa och förgätmigej. Besöket till lokalen gjordes 14/9.

Koordinat enligt Rikets Nät: 6993047 1599664

På en 1- 5 m bred dystrand och en sträcka av 48 m hittades 71 exemplar av ävjepilört. De flesta var välutvecklade och växte från starrgränsen och 2 m ner mot vattnet.

Området är inte känt som lokal för ävjepilört tidigare. Platsen är öppen, ljus och konkurrensen från andra arter är inte så påtaglig. Utsikterna för ävjepilörten i lokalen bör vara goda även i framtiden. Hotbilden är reglering av älven.

Figur 35. Barlagd dystrand norr om piren vid flygfältet i Kramfors. Fotot är taget i sydlig riktning.

Lokaler utan förekomst av ävjepilört

Granvågsniporna, Faxälven-Ångermanälven

Sollefteå socken, Sollefteå kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 7011793 1570676

Besöket gjordes 14/9 när vattennivån var högre än vid de tidigare inventeringarna i Faxälven. Inventeringen gjordes längs strandkanten genom hela reservatet, men inga fynd av ävjepilört gjordes. Intill båtplatsen öster om piren i Faxälven, se figur 36, fanns en grund dyg botten där det växte ävjebrodd och lånke. Ävjepilört har setts i området 2007, (källa saknas). Vattenståndet verkar vara skäl till att inte någon ävjepilört kunde återfinnas i området.

Figur 36. Vattentäckt dybotten öster om piren där det växte ävjebrodd men ingen ävjepilört. Foto är taget i nordvästlig riktning.

Hampsänkören, Faxälven-Ångermanälven

Sollefteå socken, Sollefteå kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 7011969 1570545

På Faxälvens norra sida vid utloppet i Ångermanälven finns grusiga och dyiga grund som vid besöket den 14/9 var vattentäckta, se figur 37. Besöket gjordes när vattennivån var högre än vid de tidigare inventeringarna i Faxälven. Inga fynd av ävjepilört någonstans runt ön. Endast fynd av ävjebrodd. Andra arter var starr, förgätmigej, lånke, nate, strandpilört och hårslinga. Inga uppgifter finns om tidigare förekomst av ävjepilört i lokalen. Troligt att ävjepilört kan etablera sig här vid rätt vattenförhållanden.

Figur 37. Vattentäckta grund runt Hampsänkören i Faxälvens utlopp i Ångermanälven. Fotot är taget i sydlig riktning.

Djuped Ångermanälven

Styrnäs socken, Kramfors kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 7000588 1599015

På en betad strand på älvens norra sida vid utloppet av Högforsån, se figur 38, gjordes inga fynd av ävjepilört. Besöket till lokalen gjordes den 6/9 och enstaka fynd av ävjebrodd fanns i vattenkanten, andra växter var nålsäv och slamkrypa. Svårt att säga varför inte ävjepilört har kunnat etablera sig här ännu. Miljön verkar optimal och stranden är inte för nertrampad av betet. Lokalen är värd att inventeras i framtiden för att se om ävjepilörten har lyckats få fäste runt stranden.

Figur 38. Betad strand där ingen ävjepilört hittades. Fotot är taget i nordvästlig riktning.

Strinnefjärden sydsida, Säter

Bjärträ socken, Kramfors kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 6986045 1602902

Vid inventeringen 1999, (J.W. Mascher, 1999), växte ca 10 exemplar av ävjepilörten i 3-4 cm djup på en grund dystrand. Lokal 13 var benämningen i den rapporten. Vid inventeringen den 7/9 hittades ingen ävjepilört på den vattentäckta dybotten, se figur 39. Vid strandkanten växte mycket vass och det såg väldigt igenväxt ut. Av den tidigare beskrivningen för lokalisering av ävjepilört verkar det som den växte där det finns en brygga med en byggnad på ute i vattnet. Det var svårt att hitta igen den exakta angivelsen från tidigare inventeringen, så det finns en möjlighet att något exemplar av ävjepilört förbisågs i vattnet. Vid ett lägre vattenstånd är det möjligt lättare att inventera lokalen.

Figur 39. Vid inventeringen 1999, (J. W. Mascher, 1999) kallades denna lokal 13, och vid den inventeringen uppges ävjepilört ha funnits kring området öster om den gula byggnaden på land. Fotot är taget i sydöstlig riktning.

Strinnefjärden sydsida, mellan Säter och Lockne

Bjärträ socken, Kramfors kommun

1. Koordinater enligt Rikets Nät: 6985867 1603241

2. Koordinater enligt Rikets Nät: 6985783 1603453

Vid inventeringen 1999 (J. W. Mascher, 1999) växte ca 25 exemplar av ävjepilörten i 3-4 cm djup på en grund dystrand. Lokal 14 var benämningen i den rapporten. Nu återfanns två lokaler som skulle passa in för beskrivningen av lokalen. Ingen ävjepilört hittades i någon av dem, se figur 40 och 41. Vid strandkanten växte mycket vass. Eftersom det var svårt att hitta igen den exakta angivelsen från tidigare inventeringen, så det finns en möjlighet att något exemplar av ävjepilört förbisågs i vattnet. Bägge lokalerna besöktes den 7/9.

Figur 40. Denna lokal är för koordinater 1. Mest trolig som lokal vid inventeringen 1999, (J. W. Mascher, 1999). Då kallades denna lokal 14. Fotot är taget i östlig riktning.

Figur 41. Denna lokal är för koordinaterna 2. Fotot är taget i östlig riktning.

Strinnefjärden norra sida, mitt emot Säter

Bjärträ socken, Kramfors kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 6986160 1602892

Vid inventeringen 1999 (J. W. Mascher, 1999) växte ca 25-30 exemplar av ävjepilörten i 10 cm djupt vatten. Lokal 15 var benämningen i den rapporten. Vid den här inventeringen den 7/9 hittades ingen ävjepilört på dybotten, som var vattentäckt, se figur 42. Vid strandkanten växte mycket vass och det såg mycket igenväxt ut. Finns en möjlighet att något exemplar av ävjepilört förbisågs i vattnet. Vid ett lägre vattenstånd är det möjligen lättare att inventera lokalen men det är tveksamt ävjepilörten återfinns här.

Figur 42. Tidigare kallades denna lokal 15 (J. W. Mascher, 1999). I dags läget verkar sannolikheten för att återfinna ävjepilört här väldigt liten. Foto är taget i nordlig riktning.

Strinnefjärden, Strinneäng

Bjärtå socken, Kramfors kommun

Koordinat enligt Rikets Nät: 6985135 1606290

Lokalen besöktes 7/9, den är inte känd sedan tidigare och hade inte heller några fynd av ävjepilört, se figur 43. Lokalen ligger längst in i östligaste delen av Strinnefjärden och är en betesäng, betet når ända ner till vattnet. Den grunda stranden vid vattnet hade stora ansamlingar av vissna vassrör. Svårt att bedöma i dagsläget om ävjepilörten kan etablera sig här i framtiden, eftersom uppgifter saknas om hur lokalen sett ut tidigare och hur länge bete bedrivits i området. Om betet kan hålla undan vid strandkanten och vassansamlingarna kan minimeras för ett öppnare dybotten samhälle, kan det finnas möjlighet för ävjepilört att etablera sig.

Figur 43. Vid stranden låg stora ansamlingar av vissna vassrör. Fotot är taget i nordlig riktning.

Lokaler som inte inventerats på grund av tidsbrist

Ledingsån, Helgumsjön

Helgum socken, Sollefteå kommun

Vid ett kort besök till området norr om Ledingsåns utlopp var det inte möjligt att ta sig ut till vattenbrynet. Besöket gjordes den 19/8. En mycket sank strandäng sträckte sig ut mot vattnet. Framtida inventeringar bör nog göras närmare Ledingsåns utlopp, eventuellt med båt för att se om det möjligen finns ävjepilört kvar i området. Ingen exakt koordinat togs eftersom någon fullständig inventering inte kunde göras.

Gamla Prästgården, Faxälven

Långsele socken, Sollefteå kommun

Vid inventeringen 1999 hittades ingen ävjepilört i viken. Det finns uppgifter om att den ska ha funnits här på 1950-talet (J.W. Mascher, 1999). Inget besök gjordes till viken väster om prästgården på grund av tidsbrist. I framtiden vore ett besök värt till viken och till holmen ute i älven.

Logrundet, Ångermanälven

Torsåkers socken, Kramfors kommun

Denna lokal finns angiven som lokal 12 i inventeringen 1999, (J.W. Mascher). Vid inventeringen i Ångermanälvens nedre delar passerades Logrundet på östra sidan, där återfanns ingen lokal för ävjepilört. Ingen ävjepilört hittades på de sandiga barlagda grunden söder om Logrundet heller. Eftersom det ska ha funnits ca 25 exemplar av ävjepilört på öns nordvästra sida så är det i framtiden värt att besöka denna sida av ön.

Strinnefjärden, Glaskarudden

Bjärträ socken, Kramfors kommun

Koordinat enligt rikets nät: 6986010 1604050

Vid en kustinventering av Bernt Persson i Kramfors kommun 2005, påträffades ävjepilört i området. Vid den här inventeringen hann inte lokalen besökas på grund av tidsbrist.

Strinnefjärden, Skärhällan

Bjärträ socken, Kramfors kommun

Finns inga tidigare uppgifter om att ävjepilört ska finnas runt holmen. Lokalen skulle besökas i mån av tid, och på grund av tidsbrist uteblev besöket hit.

Kyrkviken, Ångermanälven

Gudmunrå socken, Kramfors kommun

Nedanför Gudmunrå kyrka ska ävjepilört ha påträffats 1980. När inventering genomfördes 1999 påträffades ingen ävjepilört, det var kraftigt igenväxt vid det tillfället (J.W. Mascher, 1999). Vid den här inventeringen hade lokalen ingen hög prioritet och på grund av tidsbrist uteblev besök till lokalen.

Lilla Norge, Ångermanälven

Ytterlännäs socken, Kramfors kommun

Ön som ligger utanför industriområde i Kramfors har inga tidigare uppgifter om förekomst av ävjepilört. Lokalen hade ingen hög prioritet utan skulle inventeras i mån av tid.

Diskussion

Jag har inte kunnat hitta några korrekta mätvärden för vattenståndet i de aktuella lokalerna. Vid inventeringarna i Faxälven den 19/8 var vattenståndet relativt lågt. När inventeringen i Granvågssniporna och Hampsänkören skulle göras 14/9 var vattenståndet betydligt högre. De tidigare barlagda dystränderna var då vattentäckta. Vet inte om vattennivån kan ha påverkat att inga fynd av ävjepilört gjordes vid den senare tidpunkten.

För övrigt så ser läget i Faxälven ut ungefär som vid inventeringen 1999. Om vattenståndet kan hållas på gynnsamma nivåer för ävjepilörten vid rätt tidpunkter, så kommer den att trivas även i framtiden i detta område.

Vattenståndet i Ångermanälven var lågt vid inventeringarna 5-7/9. Många grunda stränder var barlagda. Inventering skedde även 14/9 i Ångermanälven och då var vattenståndet lägre än en vecka tidigare. Efter att ha passerat Ångermanälvens stränder de sista 20 km så ser läget ljust ut för ävjepilörten. Det finns många fler tänkbara ställen att inventera vid lågt vatten i framtiden.

Referenser

Mascher J. W. (1999). Inventering av ävjepilört i den ångermanländska länsdelen av Västenorrland.

Stridh B. (2008). Åtgärdsprogram för ävjepilört 2007-2011.